

Bálint György négy cikke a budapesti közlekedésről

(Az utolsó percek című kötetből)

Grand Hotel Beszkárt

Örömmel halljuk, hogy szép luxusszálloda és vendéglő épül a Svábhegyen. Minden új szálloda születését a legnagyobb lelkesedéssel fogadjuk, mert akármennyit építenénk is — hála istennek —, mind megtöltené a rohamosan növekvő idegenforgalom. Némi meglepetéssel értesültünk viszont arról, hogy kinek köszönheti majd Budapest a legújabb luxusszállodát. Nem másnak, mint a Beszkártnak. Természetesen semmi kifogásunk sincs az ellen, hogy e közismert és méltán népszerű vállalat szép és modern vendégfogadót épít — de mégis azt hittük volna, hogy előbb szép és modern villamoskocsikról kellene gondoskodnia, európai nagyvároshoz méltó közlekedésről és elviselhető tarifáról. De hát mit tehetünk, ha a Beszkárt mással akar foglalkozni és magasabb röptű becsvágy fűti! Miután Budapest közönségét, melyből a Beszkárt él, senki sem kérdezte meg, a közönség belenyugszik a dologba és jóindulatú érdeklődéssel várja az új szállodát. Csak attól fél, hogy mi lesz, ha egyszer valami zavar áll be a Grand Hotel Beszkárt üzletmenetében? Ebben az esetben vajon a kiskaszakasz árának emelésével fogják-e majd a szállodát szanálni, vagy a kocsik számának csökkentésével?

1937. október 23.

Szanáltak!

Tehát szanáltak bennünket. A belügyminiszter tegnap bejelentette a részleteket. Az átszállójegy harminc fillér lesz, a Beszkárt-alkalmazottak fizetését leszállítják. A vízdíjat felemelik, a villany árát „módosítják”. A főváros ezzel a jelek szerint rendbe jön. Könnyű a fővárosnak, irigyeljük. Szanál egyet és rendbe jön. Helyreáll az egyensúlya. Jó lehet fővárosnak lenni — de annál rosszabb fővárosi lakosnak. Vagy akár fővárosi alkalmazottnak, mondjuk, Beszkárt-kalauznak. A villamosjegy megdrágul és a kalauz fizetése kisebb lesz. Ő is megfizeti a tarifadrágítást,

ezenkívül, úgy látszik, ő is fizet azért, hogy villamoson utazhasson. De nemcsak a ő fizetése csökken, hanem minden budapesti lakosé, akinek fix fizetése van. Pontosan annyival csökken a budapesti dolgozók fizetése, amennyivel Budapest pénzügyeit szanálják. Egy árnyalattal megint romlik tehát a sorsunk, egy árnyalattal megint nehezebb lesz itt az élet. Kevesebb telik majd ennivalóra, ruhára, és minden egyébre. Itt a tavasz, ilyenkor állítólag szép az élet, és a természetben minden kivirágzik. Nálunk például a drágaság virágzik a kikeletben. És kivirulnak szeretett fővárosunk szeretett pénzügyei is. Kivirágoztatja őket a bő filléreső: a zsebünk-ből elpárolgó fillérek esője. Mi pedig itt állunk szanáltan. Agyonszanáltan.

1936. május 8.

Besz-kárt-emplék-mű

Miután már évek óta minduntalan megállapítják, hogy tenni kell valamit Budapest közlekedésével, végre nagy nehezen el is határozták, hogy mit tesznek. A reform óriási jelentőségű. Emeletes autóbuszokat fognak vásárolni. Ez az, amire már égetően szükségünk volt. Miközben a túrhetetlen közlekedési kínokat nyögtük, mindig arra gondoltunk: emeletes autóbusz kéne. Hamarosan meg is jelennek majd a budapesti utcán a monumentális járművek, hogy elefántszerű fellépésükkel jelképezzék a közlekedési bölcseseink gondolkozásmódját és stílusát. Semmi mást nem tudtak kigondolni, mint ezt a járművet. Igaz, Londonban és Berlinben is vannak emeletes autóbuszok. Csakhogy ott százzámra futnak ezek a járművek, ha az egyik elment, pillanatok múlva ott a másik, sebességük nagy, és a világvárosi forgalomhoz szokott közönség is régen megtanulta már, hogy villámgyorsan szaladjon fel és le az autóbusz lépcsőin. Nálunk ennek az intézménynek csak lassító hatása lehet. Az emeletes autó-

busz kétszer annyi ideig fog állni, mint a földszintes, s kellemetlen tolongás lesz a lépcsőin. Valamikor jártak már ilyen kocsik a budapesti utcán. Ünnepeyesek voltak és elviselhetetlenek. Most majd visszajönnek. A Beszkárt urainak úgy látszik, egészen magasra törő vágyaik vannak. Hatalmas mozgó emlékművet emelnek maguknak — és mi majd megfizetjük.

1937. december 2.

A villamos halála

Mély megilletődéssel parentáljuk el ezen a helyen a londoni villamost, mely, mint a szomorú hír jelenti, elhunyt. Most már minden londoni villamoskocsit kivonnak a forgalomból. Egy külvárosban gyűjtik őket össze. Értékesíteni nem lehet őket, mert kinek kell ma már Angliában villamos? Ezért a szegény kiszolgált kocsikat felgyűjtják. Ha azután a tűz elvégezte a dolgát, a maradékot eladják ócskavasnak. Íme, tehát máglyahalált halnak a szegény londoni villamoskocsik, miután helyüket már régen elfoglalták a diadalmasan dübörgő autóbuszok és a szédületesen vágató föld alatti vonatok. Milyen jó nekünk, hogy nálunk még mindig megnyugtató lassúsággal cammognak a derék, otromba villamoskocsik, hogy nálunk nem a nemes járművekből lesz roncs, hanem az utasok idegeiből. Büszkének vagyunk rá, hogy Budapesten működik a világ legrégibb földalatti villamosa. Valóban, itt előbb volt földalatti, mint Londonban: azóta is működik, kitűnően, gyorsan, kellemesen, de még mindig csak azon a vonalon. A régi adomát felhasználva megállapíthatjuk, hogy a mi földalattink „csodagyerek”, mert már negyven évvel ezelőtt is pontosan akkora „hálózata” volt, mint ma. Általában egész közlekedési ügyünk ilyen csodagyerek. (Csoda, hogy még bírjuk.)

1937. augusztus 18.